

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (52)

Вінниця, 2026

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 11 від 21 травня 2026 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** канд.пед.наук, доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д-р.пед.наук, проф. Мисліцька Н.А., д-р.філол.наук Войцехівська Н.К., канд.філол.наук, доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини)

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(52) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2026. 174с.

З М І С Т
РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ У ЗБЕРЕЖЕННІ І РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОСТІ

САВЧЕНКО НАТАЛІЯ

ДУАЛЬНА ОСВІТА - КЛЮЧОВИЙ МЕХАНІЗМ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В УКРАЇНІ, **5**

МАЙДАНИК ОЛЕНА, СЕЛЕЗНЬОВА ІННА

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ
СЬОГОДЕННЯ, **9**

БІЛОУС ОЛЬГА, ГУД МІЛА

ДУХОВНА КУЛЬТУРА ЯК СИНОНІМ ЕТНІЧНОЇ САМОБУТНОСТІ, **13**

ДУБІНКА МИКОЛА

ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ У ВИМІРАХ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ:

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ, **16**

МАРЧУК СЕРГІЙ, ЧЕМЕРИС ІРИНА

ГУМАНІСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФЕСІЇ, **22**

МЕЛЬНИК АЛІНА, ПАХОЛЬЧАК МАРГАРИТА

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДІ

ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ, **25**

ЗАЙКА ЛЮДМИЛА, ЛАВРЕНЧУК ОКСАНА

МОВНА СТІЙКІСТЬ ЯК ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, **29**

МЕЛЬНИК ТЕТЯНА, СОЯ ВАЛЕНТИНА

НАУКОВО-ПРОСВІТНИЦЬКА ТА ДЕРЖАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ІВАНА ОГІЄНКА:

ІСТОРИКО-РЕЛІГІЄЗНАВЧИЙ АСПЕКТ, **31**

ЦАРИК АНДРІЙ, МАРТИНЮК ЮЛІЯ

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ІГРОВИХ ВИДІВ СПОРТУ ТА НАУКОВЕ ОБґРУНТУВАННЯЇХ

ЕФЕКТИВНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ, **37**

БІЛІЯ ДЖЕРЕЛ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

БІЛОКОНЬ КАТЕРИНА, КИРИЛЕНКО НЕЛІЯ

ЗМІШАНЕ ТА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІВ:

ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ, **43**

ЗАВАЛЬНЮК АРІНА, ДРОВОЗІЮК ЛІДІЯ

ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ПОТРЕБИ У САМОВДОСКОНАЛЕННІ, **46**

КІТ ІВАННА, КИРИЛЕНКО НЕЛІЯ

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:

ІНСТРУМЕНТИ, ПЛАТФОРМИ ТА МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ, **49**

КОЗАК АНАСТАСІЯ, КИРИЛЕНКО НЕЛІЯ

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІВ ЦИФРОВОГО СПРЯМУВАННЯ, **53**

НЕНЧИНСЬКА ЛЕСЯ, СТОРОЖУК ЛАРИСА

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР УСПІШНОЇ

ІНТЕГРАЦІЇ ВИХОВАНЦІВ З ООП У СУЧАСНЕ СОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, **58**

СОКАЛЬСЬКА АНГЕЛІНА

ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ, **61**

СПІВАК ЮЛІЯ, ДРОВОЗІЮК ЛІДІЯ

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, **65**

ГРИНЬКОВА ЛАРИСА, СТАХОВА КАРІНА

РОЗВИТОК ПАМ'ЯТІ ПІДЛІТКІВ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ:

РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ, **69**

ХАМСЬКА НЕЛІНА, АНТОЩУК ТЕТЯНА

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ, **73**

САВЕЛЬСЬ МИКОЛА, ЮРИНЕЦЬ ОЛЕКСАНДР

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У СУЧАСНОМУ КОЛЕДЖІ, 78

ЯРОВА АНАСТАСІЯ

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ:

ВІД ПСИХОЛОГІЧНОГО ФЕНОМЕНУ ДО МЕТОДИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ, 83

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ GERMANСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА ТА

ЛІНГВОДИДАКТИКИ

КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ, ВДОВИЧАК ВАЛЕРІЯ

THE SENTENCE STRUCTURE AND SECONDARY PARTS IN MODERN ENGLISH, 87

ГОЛОВСЬКА ІРИНА, ГЕРЦУН АЛЬБІНА

МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПІСЕННОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЕТАПИ

РОБОТИ З ПІСНЕЮ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ, 93

КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ, КРАВЕЦЬ ІВАННА

J.K. ROWLING'S WRITING STYLE IN HARRY POTTER AND THE CHAMBER OF SECRETS, 99

ШЛІХТЕНКО ЮЛІЯ, СЕНЧИШИН МИХАЙЛО

THEORETICAL APPROACHES TO THE STUDY OF THE STYLISTICS OF NEWS HEADLINES, 104

ПЕРЦОВА ВАЛЕНТИНА

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, 107

СОРОЧАН АЛІНА, ВАЛЬЧУК ЮЛІЯ

СИНТЕЗ ЛІТЕРАТУРИ ТА КІНОМИСТЕЦТВА НА УРОЦІ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ЗА РОМАНОМ ДЖ. БОЙНА «ХЛОПЧИК У СМУГАСТІЙ ПІЖАМІ», 112

ШЛІХТЕНКО ЮЛІЯ, КУЛІЧЕНКО АНГЕЛІНА-АНАСТАСІЯ

ONLINE COMMUNICATION THROUGH IRONY: LINGUOSTYLISTIC

ANALYSIS OF SOCIAL MEDIA CONTENT, 118

МАЦІПУРА АНАСТАСІЯ

THE ROLE OF FIGURATIVE LANGUAGE IN MODERN POETRY, 122

ФОРМАНЧУК АННА, МАРЦЕНЮК ОЛЕНА

ДІАХРОНІЧНА ЕВОЛЮЦІЯ ТА СИНХРОННЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЯК

ЗБЕРІГАЧІВ ІСТОРІКО-КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ, 127

ЄЛІЗАРОВА АЛІКА

ФОНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕХАСЬКОГО ДІАЛЕКТУ КРІЗЬ ПРИЗМУ

ІДІОЛЕКТУ МЕТТЮ МАККОНАХІ, 131

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

ДУРМАНЕНКО ЄВГЕНІЯ, БУБІН АЛЛА

СТРАТЕГІЧНА АРХІТЕКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ

ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ВІД СТАНДАРТІВ ДО «ЖИВИХ» ПРАКТИК, 137

ПАВЛОВСЬКА СНИЖАНА

MINDFUL KIDS: ЯК ПРАКТИКИ УСВІДОМЛЕНOSTІ ЗМІНЮЮТЬ ПОВЕДІНКУ ДІТЕЙ, 142

ПІСОЦЬКА ЛЕОНІДА, ФРОЛЕНКОВА НАДІЯ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ТОЛЕРАНТНОЇ КОМУНІКАЦІЇ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З

ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ, 145

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА

ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОТЕХНІКИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ, ЩО МАЮТЬ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ, 154

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ: ВІД ТРАДИЦІЙ –

ДО СУЧАСНОЇ ПРАКТИКИ

ХАРИТОНОВА ІРИНА, КУШТА ДАР'Я

КОМПОЗИТОР З УКРАЇНСЬКОЮ ДУШЕЮ, 159

МАЗУР АЛЬБІНА, ЛАЗАР СВІТЛАНА

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА, 165

МАЗУР АЛЬБІНА, ТИШКУН КАТЕРИНА

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ ІМПРОВІЗАЦІЇ, 169

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Впровадження курсів цифрової грамотності.	Висновки. Цифрова трансформація педагогічної освіти є стратегічним напрямом розвитку освіти. Вона сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх учителів та їхньої конкурентоспроможності.
2. Підвищення кваліфікації педагогів.	
3. Розвиток інфраструктури.	
4. Використання змішаного навчання [2].	

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Биков В.Ю., Спірін О.М. Цифрова трансформація освіти: виклики для економіки знань. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021, Т. 83, № 3, с. 1–20.
2. Гриневич Л. Scientific education as the basis for innovative competence formation in the conditions of digital transformation of the society. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. 77 (3). с. 1-26.
3. Спірін О. та ін. Цифрова компетентність наукових та науково-педагогічних працівників НАПН України: аналітичний звіт. Інститут цифровізації освіти НАПН України. Київ. 2024.

*Стаття надійшла до редакції
10 квітня 2026р*

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІВ ЦИФРОВОГО СПРЯМУВАННЯ

УДК 378.147:37.011.3-051]:004.8

КОЗАК АНАСТАСІЯ

*здобувачка освіти факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

КИРИЛЕНКО НЕЛЯ

кандидат педагогічних наук, завідувачка кафедри інформатики та інформаційних технологій в освіті КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. The article provides a comprehensive analysis of the use of artificial intelligence technologies in the professional training of digitally oriented teachers. Modern approaches to integrating AI into the educational process are examined, and its role in the development of future teachers' digital competencies is determined. The didactic potential, advantages, and risks of applying artificial intelligence are explored. Promising directions for further development are outlined, and practical recommendations for the effective implementation of AI technologies in the system of teacher education are proposed.

Keywords: artificial intelligence, teacher education, digital technologies, digital competence.

Постановка проблеми. Цифрова трансформація суспільства зумовлює кардинальні зміни в усіх сферах діяльності людини, особливо в освіті. Одним із ключових драйверів цих змін є технології штучного інтелекту (ШІ), які активно інтегруються у навчальний процес, змінюючи	підходи до викладання, оцінювання та організації освітнього середовища. У сучасних умовах педагог є не лише джерелом знань, а й фасилітатором навчального процесу, наставником, аналітиком даних і дизайнером освітнього середовища. Саме тому професійна
--	---

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

підготовка майбутніх педагогів повинна враховувати нові виклики цифрової епохи [1].

Особливої актуальності набуває проблема підготовки педагогів цифрового спрямування, які повинні:

- володіти сучасними цифровими інструментами;
- інтегрувати ІІІ у навчальний процес;
- критично оцінювати результати роботи AI-систем;
- формувати цифрову грамотність учнів.

Аналіз наукових досліджень. Проблематика використання технологій штучного інтелекту в освіті є однією з найбільш актуальних у сучасній педагогічній науці. В останні роки спостерігається значне зростання кількості наукових досліджень, присвячених впровадженню ІІІ в освітній процес, що пов'язано з активним розвитком цифрових технологій та їх впливом на всі сфери суспільства.

Аналіз наукових джерел свідчить, що дослідження можна умовно поділити на кілька основних напрямів:

1. Теоретичне обґрунтування ролі ІІІ в освіті. У працях сучасних дослідників штучний інтелект розглядається як інструмент трансформації освітнього середовища. Зокрема, наголошується, що ІІІ здатен забезпечити новий рівень організації навчального процесу через автоматизацію, персоналізацію та аналітику освітніх даних [3].

Науковці підкреслюють, що ІІІ не лише доповнює традиційні методи навчання, а й формує нову освітню парадигму, у якій поєднуються людський та машинний інтелект.

2. Дослідження можливостей та переваг ІІІ. У ряді досліджень визначено ключові переваги використання штучного інтелекту в освіті:

- персоналізація навчання;
- адаптація навчального контенту;

– підвищення ефективності освітнього процесу;

– підтримка індивідуальних освітніх траєкторій.

Зокрема, результати досліджень Інституту цифровізації освіти НАПН України підтверджують, що використання ІІІ сприяє розвитку відкритого освітнього середовища та активізації навчальної діяльності здобувачів освіти.

3. Дослідження викликів і ризиків. Окрему увагу вчені приділяють проблемам та ризикам використання ІІІ. Серед них:

- питання академічної доброчесності;
- етичні аспекти використання технологій;
- захист персональних даних;
- можливість упередженості алгоритмів.

У наукових працях зазначається, що впровадження ІІІ потребує чітких нормативних та етичних рамок, оскільки існують ризики порушення конфіденційності та зниження якості освіти при неконтрольованому використанні технологій [3].

4. Практичні аспекти впровадження ІІІ. Сучасні дослідження також орієнтовані на практичне застосування штучного інтелекту. Зокрема, розглядаються:

- інтелектуальні навчальні системи;
- адаптивні платформи;
- генеративні AI-інструменти;
- системи автоматизованого оцінювання.

У ряді праць підкреслюється необхідність розробки інституційних політик щодо використання ІІІ у закладах освіти, що дозволить забезпечити ефективність та безпечність його застосування.

5. Міжнародні дослідження. Зарубіжні науковці акцентують увагу на концепції «гібридного інтелекту», яка передбачає взаємодію людини та штучного інтелекту в освітньому процесі. Такий підхід дозволяє

розширити когнітивні можливості учнів і педагогів та підвищити ефективність навчання.

Крім того, дослідження інтелектуальних навчальних систем показують, що вони мають значний потенціал, проте їх ефективність залежить від якості педагогічного дизайну та рівня підготовки викладачів.

Отже, аналіз наукових досліджень дозволяє зробити такі висновки: Штучний інтелект є важливим чинником трансформації освіти. Його використання сприяє персоналізації та підвищенню ефективності навчання. Водночас існують значні етичні та методичні виклики. Необхідною умовою ефективного впровадження є підготовка педагогів.

Проблематика використання технологій штучного інтелекту в освіті активно досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями. Аналіз сучасних наукових праць свідчить про формування окремого напрямку досліджень – Artificial Intelligence in Education (AIED), який охоплює теоретичні, методичні та практичні аспекти впровадження ШІ в освітній процес.

Серед українських дослідників значний внесок у вивчення проблеми зробили О. Спірін, В. Олексюк, які досліджують використання технологій штучного інтелекту у підготовці майбутніх учителів інформатики та цифрову трансформацію освіти. Також питання інтеграції ШІ в освітнє середовище розглядаються у працях А. Яцишина, де акцентується увага на практичному застосуванні сучасних AI-інструментів у навчанні.

Серед зарубіжних науковців вагомий внесок у розвиток теорії штучного інтелекту в освіті здійснили Вейн Холмс, Каска Порайська-Помста, Маноліс Маврікіс, які досліджують етичні аспекти та педагогічні можливості використання ШІ в освітніх

системах. Значну увагу питанням інтелектуальних навчальних систем приділяє Аллан Коллінз, який є одним із засновників досліджень у сфері когнітивних технологій та штучного інтелекту в освіті.

Важливий внесок у розвиток напрямку AIED зробили також такі дослідники, як Бенедикт ду Буле, який досліджує інтелектуальні навчальні системи та є одним із провідних учених у цій галузі та Сейдзі Ісотані, роботи якого присвячені застосуванню штучного інтелекту, гейміфікації та освітніх технологій.

Окрему увагу сучасним викликам використання штучного інтелекту в освіті приділяє Ітан Моллік, який досліджує вплив генеративного ШІ на навчання та професійну діяльність. Його роботи акцентують на трансформації ролі викладача в умовах цифровізації освіти.

Таким чином, аналіз наукових джерел дозволяє стверджувати, що проблема використання штучного інтелекту в освіті є міждисциплінарною та активно розвивається. Дослідження охоплюють як теоретичні аспекти, так і практичні моделі впровадження ШІ у навчальний процес, що підтверджує актуальність обраної теми.

Мета статті полягає у комплексному дослідженні використання технологій штучного інтелекту у професійній підготовці педагогів цифрового спрямування. У межах дослідження передбачається проаналізувати сучасні наукові підходи до впровадження штучного інтелекту в освітній процес, розкрити його дидактичні можливості та визначити основні напрями інтеграції AI-технологій у систему педагогічної освіти. Особлива увага приділяється виявленню переваг і потенційних ризиків використання штучного інтелекту, а також обґрунтуванню перспектив його застосування для підвищення якості підготовки майбутніх

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

педагогів та формування їх цифрової й професійної компетентності.

Виклад основного матеріалу. Штучний інтелект у сфері освіти – це сукупність технологій, що дозволяють автоматизувати, оптимізувати та персоналізувати процес навчання [1].

До основних компонентів належать:

- машинне навчання;
- обробка природної мови;
- комп'ютерний зір;
- експертні системи.

Основні напрями застосування ШІ:

1. Адаптивне навчання.
2. Інтелектуальні навчальні системи.
3. Автоматизоване оцінювання.
4. Освітня аналітика.
5. Віртуальні асистенти.

Роль ШІ у професійній підготовці педагогів [2]:

1. Трансформація ролі педагога. Сучасний педагог використовує цифрові платформи; аналізує навчальні дані; створює персоналізовані траєкторії навчання; інтегрує AI-інструменти.

2. Нові професійні компетентності. Цифрова компетентність включає: роботу з інформацією; кібербезпеку; цифрову комунікацію.

AI-компетентність:

- розуміння принципів роботи ШІ;
- використання AI-інструментів;
- етичне застосування.

3. Дидактичний потенціал штучного інтелекту. Персоналізація навчання ШІ дозволяє:

- адаптувати складність матеріалу;
- враховувати темп навчання;
- формувати індивідуальні траєкторії.

Автоматизація освітнього процесу: перевірка тестів; аналіз успішності; формування звітів.

Інтерактивність навчання. AI робить навчання:

- більш цікавим;
- динамічним;
- практично орієнтованим.

4. Практичне використання ШІ у підготовці педагогів. Використання генеративного ШІ.

Майбутні педагоги можуть:

- створювати конспекти;
- генерувати завдання;
- розробляти тести.

Освітні платформи з AI. Приклади функцій:

- рекомендації матеріалів;
- аналіз прогресу;
- адаптивне навчання.

Віртуальні помічники. Функції:

- пояснення матеріалу;
- відповіді на питання;
- підтримка навчання 24/7.

5. Методики інтеграції ШІ у навчальний процес. Проєктне навчання з використанням ШІ. Студенти:

- створюють AI-проєкти;
- аналізують дані;
- розробляють освітні продукти.

Змішане навчання. Поєднання:

- традиційного навчання;
- онлайн-платформ;
- AI-систем.

Кейс-метод. Розв'язання реальних ситуацій:

- аналіз даних;
- прийняття рішень;
- використання AI [4].

6. Виклики та ризики використання ШІ. Академічна доброчесність. Проблеми:

- списування;
- автоматичне виконання завдань.

Етичні питання:

- конфіденційність даних;
- упередженість алгоритмів;
- відповідальність за рішення.

Технологічна залежність. Ризики:

- зниження самостійності;

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

- втрата критичного мислення.
- 7. Міжнародний досвід використання ШІ в освіті. Європейський Союз:
 - розвиток цифрових компетентностей;
 - впровадження AI в освіту.
- США:
 - використання AI у школах;
 - адаптивні платформи.
- Азія:
 - активна цифровізація освіти;
 - використання роботів та AI.
- 8. Перспективи розвитку:
 - розвиток AI-освітніх платформ;
 - масове впровадження персоналізації;
 - інтеграція VR + AI;
 - автоматизація освіти;
 - розвиток цифрових університетів;
 - практичні рекомендації.
- Для закладів освіти:
 - впровадження курсів з AI;
 - модернізація програм;
 - підготовка викладачів.

Для студентів:

- розвиток цифрових навичок;
- використання AI у навчанні;
- критичне мислення.

Для викладачів:

- інтеграція AI у заняття;
- контроль використання;
- розвиток методик.

Висновки. Використання технологій штучного інтелекту є одним із ключових напрямів розвитку сучасної освіти. Воно забезпечує якісно новий рівень підготовки педагогів цифрового спрямування, сприяє формуванню сучасних компетентностей та підвищенню ефективності навчального процесу.

Водночас впровадження ШІ потребує: системного підходу; підготовки кадрів; дотримання етичних норм; розвитку критичного мислення.

Таким чином, штучний інтелект є не лише інструментом, а й важливим фактором трансформації освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук А. Г., Малюга О. С. Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. *International Science Journal of Education and Linguistics*. 2024. Т. 3, № 2. С. 27–35.
2. Гриценчук О. О. Штучний інтелект в освіті: перспективи розвитку. *Освітнологія*. 2024. № 3. С. 45–52.
3. Куцак, Л. В. (2025). Штучний інтелект у сучасній освіті: перспективи застосування та виклики. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 74. 27-37.
4. Мельник І. Г. Використання AI у навчанні. *Освіта і наука*. 2024. № 2. С. 60–68.

*Стаття надійшла до редакції
10 квітня 2026р*